

รายงานผลการปฏิบัติการกิจ
ของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการเข้าร่วมการเสวนาว่าด้วย
“สมาชิกรัฐสภาผู้ให้การสนับสนุน ‘การปฏิวัติเงียบ’ เพื่อธรรมาภิบาลด้านการกำกับดูแลที่ดียิ่งขึ้น”
ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ เมษายน ๒๕๖๑
ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วย พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หัวหน้าคณะผู้แทนฯ และนายวิวัฒน์ บุญญสถิตย์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้แทนฯ ได้เดินทางไปเข้าร่วมการเสวนาว่าด้วย “สมาชิกรัฐสภาผู้ให้การสนับสนุน ‘การปฏิวัติเงียบ’ เพื่อธรรมาภิบาลด้านการกำกับดูแลที่ดียิ่งขึ้น” (Dialogue on “Parliamentarians Supporting the ‘Quiet Revolution’ for Better Regulatory Governance”) ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ห้อง Ruby โรงแรม Fairmont กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย การเสวนาข้างต้นจัดขึ้นโดยสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly – AIPA) ร่วมกับสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (Economic Research Institute for ASEAN and East Asia – ERIA)^๑ และมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้แก่สมาชิกรัฐสภาเกี่ยวกับมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures – NTMs) อุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers – NTBs) และแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ (Good Regulatory Practice – GRP) ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกรัฐสภาได้อภิปรายบทบาทของตนในการติดตามและปฏิบัติตามประเด็นต่าง ๆ ที่มีการอภิปรายในประเทศ ทั้งนี้ รัฐสภาสมาชิก AIPA ที่ส่งผู้แทนมาเข้าร่วมการเสวนา ได้แก่ รัฐสภาบรูไน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชาอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

(จากซ้าย) นายวิวัฒน์ บุญญสถิตย์ ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

^๑ ERIA เป็นสถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจที่ก่อตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมสุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออก (East Asia Summit) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และเริ่มดำเนินการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย.

รายละเอียดการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถสรุปตามลำดับระเบียบวาระการเสวนาได้ ดังต่อไปนี้

๑. พิธีเปิด

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมพิธีเปิดการเสวนา เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐-๐๙.๓๐ นาฬิกา โดยมี Prof. Hidetoshi Nishimura ประธาน ERIA เป็นผู้กล่าวต้อนรับ จากนั้น H.E. Dato Lim Jock Hoi เลขาธิการอาเซียน และนายอิสรา สุนทรวัฒน์ เลขาธิการ AIPA เป็นผู้กล่าวเปิดการเสวนา ในการกล่าวต้อนรับ ประธาน ERIA ระบุว่า การจัดเสวนาในครั้งนี้ถือเป็นการจัดกิจกรรมร่วมกันครั้งแรกระหว่าง AIPA กับ ERIA พร้อมทั้งเน้นย้ำความสำคัญของสมาชิกรัฐสภาในการสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค โดยอาศัยเรื่องมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีและแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบเป็นจุดเริ่มต้น คำกล่าวต้อนรับนี้สอดคล้องกับสาระสำคัญของคำกล่าวเปิดการเสวนาของเลขาธิการอาเซียน ซึ่งเน้นย้ำบทบาทเชิงรุกของสมาชิกรัฐสภาในการขับเคลื่อนอาเซียนสู่การบูรณาการเชิงลึกยิ่งขึ้นและเสริมสร้างธรรมาภิบาลด้านการกำกับดูแล โดยย้ำประกันว่ากฎหมายด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าจะผ่านการให้สัตยาบันในเวลาที่เหมาะสมและจะเอื้ออำนวยการปฏิบัติงานของกลไกการปรึกษาหารือเพื่อความร่วมมือด้านกฎระเบียบที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ นายอิสรา สุนทรวัฒน์ เลขาธิการ AIPA ได้กล่าวทิ้งท้ายไว้ว่าอาเซียนไม่สามารถเป็นประชาคมอย่างสมบูรณ์ได้ หากประชาชนชาวอาเซียนยังคงไม่ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมได้เสียของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเดียวกัน บทบาทสำคัญประการหนึ่งของสมาชิกรัฐสภาจึงรวมถึงการเชื่อมผสานประชาชนชาวอาเซียนเข้าด้วยกัน ผ่านการปฏิบัติหน้าที่ผู้แทนปวงชน

ผู้เข้าร่วมการประชุมถ่ายภาพร่วมกัน

๒. มาตรการและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures and Barriers)

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาว่าด้วย “มาตรการและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี” เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๓๐ นาฬิกา การเสวนาในวาระนี้แบ่งออกเป็น ๓ หัวข้อย่อย ได้แก่ (๑) มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีในอาเซียน (NTMs in ASEAN) (๒) องค์กรรับรองมาตรฐานและออกใบรับรองมาตรฐานสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการอำนวยความสะดวกทางการค้าอย่างไร (How Standards and Certification Bodies Support SMEs to Facilitate Trade) และ (๓) การอภิปรายกลุ่มย่อย : สิ่งที่สมาชิกรัฐสภาสามารถทำได้ (Group Discussion: What Parliamentarians Can Do)

ในหัวข้อย่อยแรก ผู้ร่วมอภิปรายบนเวที (Panellist) ประกอบด้วย (๑) Tan Sri Datuk Dr. Rebecca Sta Maria อธิบดีรองเลขาธิการ กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม ประเทศมาเลเซีย และภาคีสมาชิกอาวุโส ด้านนโยบาย (Senior Policy Follow) ของ ERIA (๒) Dr. Ernawati Munadi ที่ปรึกษาโครงการฐานข้อมูล มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของ ERIA และ (๓) Mr. Gil L. Gonzalez ผู้อำนวยการบริหาร สภาที่ปรึกษาธุรกิจ อาเซียน โดยมี Dr. Ponciano Intal Jr. เศรษฐกรอาวุโสของ ERIA เป็นผู้ดำเนินรายการ ที่ประชุมเริ่มต้นด้วยการอภิปรายเกี่ยวกับนิยามของมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ว่าหมายถึง มาตรการทางนโยบายที่นอกเหนือจากมาตรการทางภาษีและสามารถส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะในแง่ ปริมาณหรือราคา มาตรการลักษณะดังกล่าวสามารถจำแนกออกเป็นหลายประเภท^๒ เช่น มาตรการทางอนามัย และสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures – SPS) อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade - TBT) การตรวจสอบก่อนการขนส่งสินค้า (Pre-shipment inspections) และมาตรการ ตอบัติผลกระทบเชิงลบของการนำเข้า มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น เนื่องจาก ในขณะที่รัฐสมาชิกอาเซียนลดการเก็บภาษีนำเข้าระหว่างกันลงแล้วเกือบทั้งหมด รัฐสมาชิกอาเซียนได้มี มาตรการลักษณะดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างมาก ในหลายกรณี มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีจำเป็นต่อการปกป้อง สุขอนามัยและสิทธิผู้บริโภค ตลอดจนเอื้อต่อความโปร่งใสในแง่การตรวจสอบผลกระทบของการผลิตสินค้าที่มี ต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม มีความเป็นไปได้เช่นกันที่มาตรการเหล่านี้ อาจถูกนำไปใช้เพื่อก่อให้เกิดอุปสรรค ทางการค้า นอกจากนี้ หากมาตรการใดได้รับการกำหนดขึ้นโดยขาดความสมเหตุสมผลทางวิทยาศาสตร์และ ก่อให้เกิดภาระแก่ภาคธุรกิจโดยไม่จำเป็น มาตรการนั้นก็อาจได้รับการพิจารณาว่าเป็นอุปสรรคทางการค้าที่ ไม่ใช่ภาษีได้เช่นกัน

สาระสำคัญของการเสวนาในหัวข้อย่อยแรกมี ๓ ประการ ประการแรก คือ การเพิ่มขึ้นของจำนวน มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีในอาเซียน มิใช่จะเป็นสิ่งไม่ดีหรือสะท้อนให้เห็นถึงลัทธิปกป้องทางการค้า (Protectionism) เสมอไป อย่างไรก็ตาม มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีมักจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากว่า ทั้งยังมีกลไกการประสานงานและกำกับดูแลที่มีความโปร่งใสน้อยกว่ามาตรการทางภาษี จึงอาจเกิดสภาวะขาด ความเชื่อมโยงสัมพันธ์ด้านกฎระเบียบ (Regulatory incoherence) และกลายเป็นอุปสรรคทางการค้าได้ ประการที่สอง คือ หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายประสานงานและร่วมกันจัดการกับมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ ภาษีแล้ว มาตรการเหล่านี้จะเป็นประโยชน์เพียงต่อสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยของผู้บริโภคเท่านั้น แต่ยังเป็น ประโยชน์ต่อการค้าด้วย เพราะผู้ประกอบการธุรกิจสามารถคาดการณ์ความคงเส้นคงวา (Consistency) ของ การบังคับใช้กฎระเบียบได้มากยิ่งขึ้น และประการสุดท้าย คือ อาเซียนจะต้องมีการทำงานที่ใกล้ชิดและการบูรณาการ ทางเศรษฐกิจในเชิงลึกยิ่งขึ้น เพื่อสนองตอบต่อแนวโน้ม (Trend) ระดับโลก ๓ ประการ ได้แก่ (๑) กระแส ปฏิโลกาภิวัตน์ (Anti-globalisation) และประชานิยม (Populism) ในการเมืองระดับชาติ (๒) การเปลี่ยนแปลง ทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geo-politics) และภูมิเศรษฐกิจ (Geo-economics) ภายในภูมิภาค โดยเฉพาะการแข่งขัน ในแง่มุมดังกล่าวระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับญี่ปุ่น และ (๓) ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ Internet of Things และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence – AI) ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์

การเสวนาในหัวข้อย่อย “องค์กรรับรองมาตรฐานและออกใบรับรองมาตรฐานสนับสนุนธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าอย่างไร” เป็นการรับฟังการเสนอรายงาน เกี่ยวกับประสบการณ์ของประเทศมาเลเซียในเรื่องดังกล่าว โดย Mr. Ridzwan Kasim ผู้อำนวยการอาวุโส

^๒ การจำแนกประเภทของมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ซึ่งมักได้รับการอ้างอิงในเวทีระหว่างประเทศ คือ การจำแนกโดย ที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา ทั้งนี้ โปรดดู United Nations Conference on Trade and Development, Classification of Non-Tariff Measures (Geneva: n.p., 2013), 1, http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/ditctab20122_en.pdf?user=46.

กองการรับรองมาตรฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานแห่งประเทศไทย (Standards Malaysia) สำคัญคือ องค์การเช่นนี้สามารถสนับสนุนให้บรรดา SMEs ได้รับการยอมรับในตลาดระดับระหว่างประเทศในแง่ความถี่ถ้วน (Accuracy) ความสามารถสืบค้นย้อนกลับ (Traceability) และความสามารถในการผลิตซ้ำ (Reproducibility) แม้ว่าผู้ประกอบการ SMEs จะต้องแบกรับภาระต้นทุนที่มากขึ้นสำหรับการปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้ แต่ยอดขายความสามารถเข้าถึงตลาด และความสามารถในการทำกำไรที่จะได้รับสามารถหักกลบลบกันกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นนี้ได้ เนื่องจากการตรวจสอบขององค์การรับรองมาตรฐานและออกไปรับรองมาตรฐานมีความสอดคล้องกับข้อกำหนด ซึ่งผ่านการยอมรับจากองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง การได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์การเหล่านี้เพียงครั้งเดียวจึงทำให้ผลิตภัณฑ์ของ SMEs ได้รับการยอมรับและความเชื่อถือด้านคุณภาพและความปลอดภัยจากตลาดทั่วโลก

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายเรื่องบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในการดำเนินการเกี่ยวกับ
มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี

ในการอภิปรายกลุ่ม หัวข้อ “สิ่งที่สมาชิกรัฐสภาสามารถทำได้” พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ร่วมกล่าวอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี สำคัญของคำกล่าวอภิปราย คือ การออกแบบมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีต้องอาศัยความรู้เฉพาะทางอย่างมาก และจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการ บทบาทของสมาชิกรัฐสภาจึงมีค่อนข้างจำกัด ด้วยเหตุนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าจำนวนมากจึงอยู่ในรูปของกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และประกาศกรม สมาชิกรัฐสภาเพียงแต่ออกกฎหมายแม่บท (Primary legislation) ซึ่งวางโครงสร้างกรอบการทำงานในระดับกว้างเท่านั้น นอกจากนี้ ในโอกาสดังกล่าว หัวหน้าคณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติยังได้กล่าวถึงการพิจารณาให้ความเห็นชอบพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ว่าเป็นกรณีตัวอย่างของบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในการดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีด้วย เนื่องจากสาระสำคัญประการหนึ่งของพระราชบัญญัตินี้คือการเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถเสนอเรื่องการปรับปรุง ทดแทน หรือยกเลิกมาตรการในการพิจารณาอนุญาตบางประการ ในกรณีที่เห็นว่าเป็นมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

๓. การอภิปรายกลุ่มย่อย : ประสบการณ์ของภาคธุรกิจกับบทบาทของอาเซียนและรัฐบาลในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบ (Panel Discussion: The Experience of Business and the Role of ASEAN and Government to Address Regulatory Issues)

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มย่อย : ประสบการณ์ของภาคธุรกิจกับบทบาทของอาเซียนและรัฐบาลในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐-๑๕.๓๐ นาฬิกา การอภิปรายในวาระนี้เป็นการนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว Panellist ในวาระนี้ ประกอบด้วย (๑) Mr. Danang Girindawardana รองประธานด้านนโยบายสาธารณะ สมาคมผู้จ้างงานแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (APINDO) (๒) Dato Chua Tia Guan สมาชิกผู้ก่อตั้งคณะกรรมการพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกทางธุรกิจ (PEMUDAH) สำนักนายกรัฐมนตรี ประเทศมาเลเซีย (๓) Dr. Julia Puspawati Tijaja ผู้อำนวยการด้านการติดตามการบูรณาการของอาเซียน สำนักงานเลขาธิการอาเซียน และ (๔) Tan Sri Datuk Dr. Rebecca Sta Maria อดีตเลขาธิการกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม ประเทศมาเลเซียและภาคีสมาชิกอาวุโสด้านนโยบาย (Senior Policy Follow) ของ ERIA โดยมี Mr. Gil L. Gonzalez ผู้อำนวยการบริหารสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน เป็นผู้ดำเนินรายการ

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ขณะเข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มย่อย :
ประสบการณ์ของภาคธุรกิจกับบทบาทของอาเซียนและรัฐบาลในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบ

สาระสำคัญของการอภิปรายโดยผู้แทนหน่วยงานภาคธุรกิจสรุปได้ ๓ ประการ ประการแรก คือ การปฏิรูปด้านกฎระเบียบโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับสถานะของประเทศในการจัดลำดับความยากง่ายในการทำธุรกิจ (Ease of Doing Business – EODB) นั้น มีใช้ว่าจะช่วยให้การประกอบธุรกิจของภาคเอกชนดีขึ้นเสมอไป เพราะในความเป็นจริง ยังมีข้อควรปรับปรุงอื่นอีกมาก เช่น ความไม่สอดคล้องของกฎระเบียบ ความไม่สอดคล้องของข้อมูล และการตีความข้อบังคับที่แตกต่างกัน ประการที่สอง คือ ในกรณีของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ปัญหาและความท้าทายในการปฏิรูปด้านกฎระเบียบที่ประเทศกำลังเผชิญมีทั้งในแง่สถาบัน บุคลากร และกระบวนการออกกฎระเบียบ ในแง่สถาบัน ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One stop service) หลายแห่งในประเทศไม่สามารถดำเนินการได้เบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง เนื่องจากโครงสร้างการบังคับบัญชาที่ซับซ้อน ในแง่บุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดการปฏิบัติตามระบบการประเมินและให้คะแนนการทำงานตามตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่สำคัญ (Key Performance Indicator – KPI) นอกจากนี้ กระบวนการออกกฎระเบียบยังขาดความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ออกกฎระเบียบในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งยังต้อง

คำนึงถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างกฎระเบียบภายในและระหว่างประเทศอีกด้วย และประการสุดท้าย คือ ในกรณีของประเทศมาเลเซีย การปฏิรูปด้านกฎระเบียบที่ผ่านมาประสบความสำเร็จได้ เพราะภาครัฐบาลแสดงความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกับภาคธุรกิจในการลดภาระด้านกฎระเบียบอย่างจริงจัง ผ่านคณะทำงานพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกทางธุรกิจ (PEMUDAH) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทั้งสองฝ่าย แม้ในช่วงแรกของการดำเนินการจะมีแรงกดดันภายในอย่างมากจากฝ่ายรัฐบาลในการทำงานร่วมกับภาคเอกชนก็ตาม

สาระสำคัญของการอภิปรายโดยผู้แทนสำนักงานเลขาธิการอาเซียน คือ อาเซียนเองก็มีความเคลื่อนไหวในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบเช่นกัน ความเคลื่อนไหวดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการบูรณาการทางเศรษฐกิจของอาเซียนเพื่อมุ่งสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ทั้งยังมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ นั่นคือ การสร้างดุลยภาพระหว่างวัตถุประสงค์ของนโยบายที่มีความชอบธรรมกับการลดหรือขจัดภาระด้านกฎระเบียบ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ (ASEAN Economic Community Blueprint 2025) ข้อ B7 ว่าด้วยกฎระเบียบที่มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ ความสอดคล้องและการตอบสนอง และแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ (Effective, Efficient, Coherent and Responsive Regulations and Good Regulatory Practice) นอกจากนี้ ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการอาเซียน ยังกล่าวด้วยว่า อันที่จริงเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบนั้นไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับอาเซียน เพียงแต่ได้รับการเน้นย้ำมากขึ้นในปัจจุบัน ก่อนที่แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะผ่านการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น อาเซียนมีแนวทางว่าด้วยแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ (ASEAN GRP Guide) และแนวนโยบายว่าด้วยมาตรฐานและการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ASEAN Policy Guideline on Standards and Conformance) อยู่ก่อนแล้ว ขณะนี้ อาเซียนอยู่ระหว่างการทบทวนแนวทางว่าด้วยแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบฉบับข้างต้น

๔. แนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น (Good Regulatory Practice and Reducing Unnecessary Regulatory Burdens)

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาในวาระ “แนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น” การเสวนาในวาระนี้แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ช่วงแรก เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๕.๔๕-๑๘.๐๐ นาฬิกา และอีกช่วงหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐-๑๑.๓๐ นาฬิกา รายละเอียดสามารถสรุปตามหัวข้อย่อของการเสวนาได้ ดังนี้

๔.๑ การกล่าวแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและประสบการณ์เกี่ยวกับการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นในภูมิภาค (An Introduction to Good Regulatory Practice and Experience of RURB^๓ in the Region)

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาในหัวข้อย่อ “การกล่าวแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและประสบการณ์เกี่ยวกับการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นในภูมิภาค” เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๕.๔๕-๑๘.๐๐ นาฬิกา การเสวนาในหัวข้อนี้เป็นการให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและรับฟังการอภิปรายของ Panellist ซึ่งได้แก่ (๑) ดร. อภิชน จันทรเสน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ราชอาณาจักรไทย (๒) Mr. Henry Sandee ผู้เชี่ยวชาญอาวุโสภาคเอกชน สำนักงานธนาคารโลก สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (๓) Dr. Nguyen Van Cuong ผู้อำนวยการใหญ่ สถาบันการศึกษา ด้านกฎหมาย กระทรวงยุติธรรม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และ (๔) Dato Mohd Razali Hussain

^๓ RURB ย่อมาจาก Reducing Unnecessary Regulatory Burdens.

ผู้อำนวยการใหญ่ บริษัทเพื่อผลิตภาพแห่งมาเลเซีย เกี่ยวกับประสบการณ์ของประเทศไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศมาเลเซีย ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวตามลำดับ

ในส่วนของประเทศไทย ดร. อภิชน จันทระเสน ได้อภิปรายเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ ซึ่งกำหนดให้รัฐ (๑) พึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น (๒) พึงทบทวนและยกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็น ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ (๓) พึงจัดให้สาธารณชนได้เข้าถึงและเข้าใจกฎหมายโดยสะดวก และ (๔) พึงจัดให้มีการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้เสียและการประเมินผลกระทบของกฎหมาย (Regulatory Impact Assessment – RIA) ฉะนั้น ประเทศไทยจึงมีแนวทางในการปฏิรูปด้านกฎระเบียบและลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นอยู่แล้ว สำหรับการขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายในระดับประเทศ มีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ คณะ ได้แก่ (๑) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ซึ่งทำหน้าที่จัดทำแผนการดำเนินงานและกระบวนการปฏิรูปกฎหมายในระยะยาว (๒) คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำด้านการปฏิรูปด้านกฎหมายแก่คณะรัฐมนตรี และ (๓) คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน ซึ่งเป็นกลไกชั่วคราวที่มุ่งดำเนินการต่อประเด็นการปฏิรูปที่สามารถเร่งรัดได้ ทั้งนี้ ประเทศไทยแบ่งขั้นตอนการปฏิรูปกฎหมายออกเป็น ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย (๑) การปรับปรุงฐานข้อมูลทางกฎหมาย (๒) การทบทวนและการยกเลิกกฎหมายบางฉบับ (๓) การควบคุมคุณภาพของกฎหมายที่จะบัญญัติขึ้นใหม่ (๔) การปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติของบุคลากรภาครัฐ และ (๕) การจัดทำกรอบการทำงาน ตลอดจนจัดตั้งสถาบันต่าง ๆ ในระยะยาว

ในกรณีของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย Mr. Henry Sandee ได้กล่าวถึงสถานะแวดล้อมด้านกฎระเบียบอันซับซ้อนของประเทศ แม้รัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซียจะเริ่มมีความตื่นตัวในการปฏิรูปด้านกฎระเบียบผ่านการออกชุดมาตรการลดกฎระเบียบ (Deregulation packages) แต่ต่อมาชุดมาตรการดังกล่าวกลับได้รับการอ้างถึงในนามชุดมาตรการทางเศรษฐกิจ (Economic packages) และมีได้นำไปสู่การลดกฎระเบียบดังที่ควรจะเป็น การออกแบบชุดมาตรการดังกล่าวที่ผ่านมาเป็นลักษณะการลองผิดลองถูกและขาดสิ่งที่เรียกว่า “ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Results chain)” ซึ่งจะเชื่อมโยงปัญหา เครื่องมือ ยุทธศาสตร์ ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงด้านกฎระเบียบ และการติดตามดูแล เข้าด้วยกัน นอกจากนี้ บทบาทที่เชื่อมโยงกันระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่นในการดำเนินการปฏิรูปด้านกฎระเบียบก็ยังคงขาดความชัดเจน

สำหรับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม Dr. Nguyen Van Cuong กล่าวว่า บทเรียนสำคัญที่ได้รับจากการปฏิรูปด้านกฎระเบียบที่ผ่านมา คือ ควรมีการแสดงความมุ่งมั่นทางการเมืองที่ชัดเจน ควรจัดให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และควรได้รับแรงสนับสนุนจากสาธารณชน รวมทั้งภาคธุรกิจ ทั้งนี้ เวียดนามกำหนดให้มีการประเมินผลกระทบของกฎหมายทุกฉบับ โดยจัดทำเป็นรายงานทูลรอบระยะเวลา ๓ ปี นับแต่ที่กฎหมายว่าด้วยกฎหมาย (Law on laws) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้ ต่อมา ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินผลกระทบของกฎหมายตั้งแต่เริ่มขั้นตอนการจัดทำร่างกฎหมายและเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับผลกระทบได้แสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยังกำหนดให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องออกมาตรการปฏิรูปเพื่อลดระยะเวลาการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น อาทิ การชำระภาษี การขอใบอนุญาตก่อสร้าง การขอใช้ไฟฟ้า และน้ำประปา และการขอขึ้นทะเบียนทรัพย์สิน ทั้งหมดนี้ส่งผลให้อันดับความยากง่ายในการทำธุรกิจและอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศดีขึ้น

ในกรณีของประเทศมาเลเซีย Dato Mohd Razali Hussain กล่าวถึงวงจรการปรึกษาหารือ (Consultation) ในการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นจากมุมมองของมาเลเซียว่า ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) การประเมินผลกระทบของกฎหมาย (๒) การจัดทำร่างและรับรองกฎหมาย (๓) การจัดการและใช้บังคับกฎหมาย และ (๔) การติดตามและการทบทวนกฎหมาย ทั้งนี้ บทบาทของสมาชิกรัฐสภาจะอยู่ในขั้นตอนที่ (๒) และ (๔) มากที่สุด

ตามลำดับ สำหรับความสำเร็จในการลดภาระด้านกฎระเบียบสำหรับภาคธุรกิจของประเทศมาเลเซีย ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือการประสานงานระหว่างองค์กรที่บัญญัติกฎหมายและหน่วยงานที่ออกกฎระเบียบต่าง ๆ ในระดับกระทรวง รัฐสภาสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบโดยการติดตามตรวจสอบความเหมาะสมของกฎระเบียบที่มีอยู่และที่กำลังจะบัญญัติขึ้นใหม่อย่างสม่ำเสมอ เพราะจากประสบการณ์ของประเทศมาเลเซีย กฎระเบียบจำนวนมากมีบทบัญญัติที่ไม่ชัดเจน หรือมีบทบัญญัติที่ชัดเจน แต่ขาดความชัดเจนในการบังคับใช้ หรือมีบทบัญญัติที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้กับบริบทในปัจจุบันได้อีกต่อไป

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรโกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ

ในโอกาสนี้ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรโกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความโปร่งใส (Transparency) อันเป็นส่วนสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบว่าประเทศไทยมีการจัดทำคลังข้อมูลทางการค้าระดับชาติ (National Trade Repository – NTR) ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ทาง www.thailandntr.com ข้อมูลในเว็บไซต์ดังกล่าว นอกจากมีการเผยแพร่เป็นภาษาไทยแล้ว ยังมีการเผยแพร่เป็นภาษาทางการของอาเซียน (ภาษาอังกฤษ) ด้วย จึงถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบเพราะภาคธุรกิจไม่ว่าจากประเทศใดก็สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ ทั้งนี้ AIPA และ ERIA สามารถร่วมผลักดันและสนับสนุนการสร้างความโปร่งใสเช่นนี้ได้ในประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจาอื่น ๆ

๔.๒ สิ่งที่สมาชิกรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถทำได้เพื่อสนับสนุนบริบทแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ (What Parliamentarians in the AMS^๔ Can Do to Support a Pro-Business Regulatory Environment)

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาในหัวข้อย่อย “สิ่งที่สมาชิกรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถทำได้เพื่อสนับสนุนบริบทแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ” เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๓๐ นาฬิกา การเสวนาในหัวข้อย่อยนี้เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกรัฐสภาได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากนั้น ให้ผู้แทนรัฐสภาจากแต่ละประเทศได้กล่าวรายงานต่อที่ประชุมเกี่ยวกับผลการอภิปราย คนละประมาณ ๕-๑๐ นาที โดยมีนายอิสรา สุนทรวัฒน์ เลขาธิการ AIPA ศาสตราจารย์ Hidetoshi Nishimura ประธาน ERIA และ Panellist ในการเสวนา เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เข้าร่วมรับฟัง

^๔ AMS ย่อมาจาก ASEAN Member States.

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายเรื่องสิ่งที่สมาชิกรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถทำได้
เพื่อสนับสนุนบริบทแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ

ในโอกาสนี้ คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้อภิปรายร่วมกัน จากนั้น พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้กล่าวรายงานต่อที่ประชุมว่า^๔ จากมุมมองของสมาชิกรัฐสภาไทย บทบาทที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนเรื่องดังกล่าวในฐานะผู้แทนปวงชน ได้แก่ บทบาทด้านนิติบัญญัติและบทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุลฝ่ายบริหาร อย่างไรก็ตาม ในกรณีของประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้วางรากฐานอันแข็งแกร่งสำหรับสมาชิกรัฐสภาไทยในการสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจอยู่แล้ว ฉะนั้น บทบาทที่เหล่าสมาชิกรัฐสภาพึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นผู้แทนปวงชน (Representativeness) ของตน คือ บทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุล ในการนี้ หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวขยายความว่า สำหรับบทบาทด้านนิติบัญญัติ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากรัฐจะพึงออกกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นแล้ว เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ รัฐยังพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นนี้จึงสามารถตอบคำถามของที่ประชุมได้เป็นอย่างดีว่า สมาชิกรัฐสภาสามารถกระทำได้บ้างที่จะสนับสนุนสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ เพราะอันที่จริง ในกรณีของประเทศไทย กฎหมายสูงสุดของประเทศได้กำหนดให้สมาชิกรัฐสภานับสนุนการกระทำดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของปวงชนอยู่แล้ว

จากนั้น หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวอธิบายต่อไปว่า แม้กระนั้นก็ตาม สมาชิกรัฐสภาบัญญัติแต่เฉพาะกฎหมายแม่บท (Primary Legislation) ซึ่งให้อำนาจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและวางโครงสร้างของกฎระเบียบข้อบังคับที่จะตามมาเท่านั้น ด้วยเพราะมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้เฉพาะทางและมีรายละเอียดปลีกย่อยจำนวนมาก ข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าโดยปกติแล้ว จะได้รับการกำหนดอยู่ในกฎหมายระดับรอง อันเป็นส่วนซึ่งสมาชิกรัฐสภาไทยมักจะสงวนท่าทีในการแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกัน ฝ่ายบริหารของไทยมีความคืบหน้าในการสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจอย่างมากในช่วงราว ๒๐ ปีที่ผ่านมา แม้แต่ก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน รัฐบาลก็ได้ตราพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายต่าง ๆ ทบทวนกฎหมายทุก ๕ ปี และจัดทำคำแปลกฎหมายเหล่านั้นเป็นภาษาทางการของอาเซียน

^๔ โปรดดูคำกล่าวรายงานฉบับเต็ม ในหน้า ๑๓-๑๕.

หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวต่อไปว่า ภายใต้บริบทข้างต้นนี้ บทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุลของของสมาชิกรัฐสภาไทยจึงไม่ควรเป็นการเข้าไปดำเนินการเกี่ยวกับความสมเหตุสมผลทางวิทยาศาสตร์ (Scientific justifiability) ของมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีโดยตรง เพราะบุคลากรในวงงานรัฐสภาขาดความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว ทั้งยังไม่ควรเป็นการกระตุ้นให้รัฐบาลสร้างภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ เพราะรัฐบาลเองก็ได้มีความตื่นตัวในด้านนี้อยู่แล้ว หากแต่บทบาทของสมาชิกรัฐสภาควรเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นผู้แทนปวงชนและเข้าไปเกี่ยวข้องกับภารกิจนี้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ สมาชิกรัฐสภาสามารถแสดงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ (Constructive engagement) เช่นนี้ผ่าน ๒ ช่องทาง ช่องทางแรก คือ ผ่านทางการตั้งกระทู้ถาม ในฐานะผู้แทนปวงชน สมาชิกรัฐสภาที่มีพันธกรณีในการสะท้อนความเห็นของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะภาคส่วนเหล่านั้นจะมีความสามารถทางเศรษฐกิจ (Economic capacity) มากเพียงใด ประเทศไทยเองมีภาคธุรกิจที่หลากหลาย ในด้านหนึ่ง เรามีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมาก แต่อีกด้านหนึ่ง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เราได้เห็นการเพิ่มขึ้นอย่างมากของผู้ประกอบการภาคธุรกิจไทยที่ได้กลายเป็นบริษัทข้ามชาติ โดยวิธีการตั้งกระทู้ถามทางสภานี้ สมาชิกรัฐสภาสามารถแสดงบทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อย้ำประกันว่าเสียงของภาคธุรกิจทั้งหมดได้รับการสะท้อนสู่กระบวนการจัดทำและปฏิบัติตามนโยบายของภาครัฐบาลอย่างเท่าเทียมกัน อีกช่องทางหนึ่งที่สมาชิกรัฐสภาสามารถแสดงบทบาทได้ คือ ผ่านงานของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รัฐสภาไทยมักจะศึกษาและจัดทำรายงานผลการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นสำคัญหรือปัญหาเชิงนโยบายต่าง ๆ ในกระบวนการนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับเชิญมาให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่คณะกรรมการ และบ่อยครั้ง มักพบว่าปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุมาจากการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างทำงานในส่วนของตนโดยไม่ประสานงานกัน (Working in silos) เนื่องจากมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีต่อสินค้าหนึ่ง ๆ อาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานเช่นกัน การศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นก็อาจนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการของฝ่ายรัฐบาลในการสร้างภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้กล่าวอภิปรายในส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ๓ ประการ ประการแรก Dr. Ponciano Intal Jr. เศรษฐกรอาวุโสของ ERIA กล่าวว่า จากคำกล่าวรายงานของหัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติเกี่ยวกับการขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของบุคลากรในวงงานรัฐสภาในการพิจารณาความสมเหตุสมผลทางวิทยาศาสตร์ของมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ตนมีความเห็นว่า AIPA และ ERIA สามารถเข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างสมรรถนะแก่สมาชิกรัฐสภาและบุคลากรในวงงานรัฐสภาได้ หากรัฐสภามีขีดสมรรถนะในเรื่องดังกล่าวสูงขึ้นแล้ว ก็ย่อมสามารถแสดงบทบาทในการตรวจสอบถ่วงดุลได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ หากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของรัฐสภาในภูมิภาคมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดแล้ว ก็ย่อมเกิดความสอดคล้องประสานกันของกฎหมาย (Harmonisation of laws) ภายในภูมิภาคมากขึ้นตามไปด้วย ประการที่สอง ประธาน ERIA กล่าวว่า AIPA มีความสำคัญมากสำหรับพัฒนาการของประชาคมอาเซียน เพราะหากปราศจากความยึดมั่นทางการเมือง (Political commitment) แล้ว ย่อมไม่มีแนวคิดริเริ่มเชิงนโยบายในระยะยาว (Long-term policy initiative) ใดที่จะประสบความสำเร็จได้ และประการสุดท้าย คณะผู้แทนรัฐสภาที่มาเข้าร่วมต่างมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า สมาชิกรัฐสภามีบทบาทสำคัญในการประสานช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชน รวมทั้งภาคธุรกิจ อย่างไรก็ตาม คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติและคณะผู้แทนรัฐสภาสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีความเห็นเพิ่มว่า ปัญหาสำคัญในเรื่องนี้ คือ การขาดความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบทางการค้าและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ต้องการ

๔.๓ การประชุมวาระเฉพาะสำหรับ AIPA : ข้อพึงปฏิบัติสำหรับ AIPA (Closed Session for AIPA: Actions for AIPA to Take)

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการประชุมวาระเฉพาะสำหรับ AIPA : ข้อพึงปฏิบัติสำหรับ AIPA เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๔๕-๑๑.๒๕ นาฬิกา การประชุมในวาระนี้เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นที่ AIPA ควรนำมาดำเนินการต่อไปหลังจากเสร็จสิ้นการเสวนาในครั้งนี้ โดยมีเฉพาะเลขาธิการ AIPA และประธาน ERIA เข้าร่วมรับฟัง

นายวิฑูรย์ บุญญสถิตย์ ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะกล่าวแนะนำตัวต่อที่ประชุม

ในการนี้ ที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ สาระสำคัญอาจสรุปได้ ๕ ประการ ประการแรก เลขาธิการ AIPA กล่าวถึงบทบาทสำคัญของสมาชิกวุฒิสภาในการสร้างความตระหนักถึงความเป็นพลเมืองอาเซียนแก่ประชาชนของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ประการที่สอง ประธาน ERIA กล่าวว่า AIPA และ ERIA เสมือนอยู่บนเรือลำเดียวกัน ทั้งนี้ ERIA มีความพร้อมที่จะสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการแก่ AIPA ตามนโยบาย “ยึดมั่น ถ่อมตน หาญกล้า (Commitment, Humility and Courage)” เพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบนฐานของการเสวนาระหว่างกัน ประการที่สาม หัวหน้าคณะผู้แทนสภาแห่งชาติสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กล่าวว่า แต่ละประเทศในอาเซียนมีขีดสมรรถนะที่แตกต่างกัน ประเทศลาวยังคงต้องการได้รับการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดสมรรถนะด้านต่าง ๆ จาก AIPA อาทิ ด้านภาษาอังกฤษ ประการที่สี่ หัวหน้าคณะผู้แทนสภาแห่งชาติสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม กล่าวว่า ภาครัฐสภาควรมีบทบาทในการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงและควรส่งเสริมการเข้าถึงตลาดระหว่างกันมากขึ้น และประการที่ห้า หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาบรูไน กล่าวว่า AIPA ควรสร้างความร่วมมือและหารือกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน เพื่อให้มีความเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐสภาและภาคธุรกิจมากยิ่งขึ้น

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายในการประชุมวาระเฉพาะสำหรับ AIPA

ในโอกาสนี้ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าว แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม ซึ่งมีสาระสำคัญ ๓ ประการ ประการแรก คือ ในช่วงราว ๒๐ ปีที่ผ่านมา รัฐสภา และรัฐบาลไทยต่างยึดมั่นในหลักการอันเป็นพื้นฐานของแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบในทุกระดับของกระบวนการ นิติบัญญัติ ล่าสุด หลักการเช่นที่ว่านี้ได้รับการบรรจุอยู่ในกฎหมายระดับสูงสุดของประเทศ ทั้งยังสอดคล้องกับ ร่างหลักการสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบของอาเซียน (ASEAN GRP Core Principles) ด้วย คณะผู้แทน- สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงรู้สึกยินดีที่ได้มีโอกาสแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีกับคณะผู้แทนรัฐสภา- สมาชิก AIPA อื่น ๆ ประการที่สอง คือ คณะผู้แทนฯ เห็นว่า AIPA มีศักยภาพที่จะสนับสนุนและย้ำประกันว่า ASEAN GRP Core Principles จะได้รับการยึดถือจากบรรดารัฐสภาสมาชิก AIPA ทั้งหมด และประการสุดท้าย คือ คณะผู้แทนฯ เห็นว่า การเสวนาในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อรัฐสภาสมาชิก AIPA มาก ทั้งนี้ จะเป็นการดียิ่ง หาก ERIA จะจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อผนวกรวมเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารผลลัพธ์ (Outcome document) ของการเสวนาในครั้งนี้ และแจ้งเวียนไปยังสำนักงานเลขาธิการ AIPA พร้อมทั้งรัฐสภาสมาชิก AIPA อื่น ๆ คณะผู้แทนฯ เชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า AIPA จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะ ดังกล่าว ในช่วงท้าย หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้กล่าวขอบคุณ AIPA และ ERIA สำหรับการจั ดการเสวนาในครั้งนี้ พร้อมทั้งกล่าวว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรู้สึกยินดียิ่ง หากได้ทราบข่าวการจัดการเสวนา ลักษณะนี้ขึ้นอีกในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

United Nations Conference on Trade and Development. *Classification of Non-Tariff Measures*. Geneva: n.p., 2013. http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/ditctab20122_en.pdf?user=46.

ภาคผนวก

**‘What Parliamentarians in the AMS Can Do to Support
a Pro-Business Regulatory Environment?’**

Report

By Hon. Gen. Supakorn Sanguanchartsornkrai

Member of the Thai National Legislative Assembly

On 20 April 2018

At the AIPA-ERIA Dialogue

Ruby Room, Fairmont Jakarta Hotel

Jakarta, the Republic of Indonesia

Honourable Delegates, Ladies and Gentlemen,

1. My name is General Supakorn Sanguanchartsornkrai, Member of the National Legislative Assembly of Thailand. In response to the topic of this session, the Honourable Mr. Witawad Boonyasatid and I have considered about the legislative and the check-and-balance roles of parliamentarians as representatives of the people from the viewpoint of Thai MPs.

2. Overall, our discussion leads to the conclusion that regarding the legislative work, the Constitution of the Kingdom of Thailand has already laid down a solid foundation for Thai parliamentarians to build up a pro-business regulatory environment. For this reason, we think the role that Thai parliamentarians need to optimise our representativeness is the check-and-balance role. Please allow me to elaborate on these points respectively.

Honourable Delegates, Ladies and Gentlemen,

3. To begin with our legislative role, we are delighted to share with you that the Thai Constitution makes it very clear about the principles that legislators have to uphold when making laws. Section 77 of the Constitution provides that the State should introduce laws including the licensing system only to the extent of necessity and revise laws that are obstacles to livelihoods or engagement in occupations.

4. The same section of the Constitution also suggests that before the enactment of every law, the State should conduct consultation with stakeholders as well as analyse any possible impact of the law thoroughly and systemically. Most importantly, it is stipulated that ‘when the law has come into force, the State should undertake an evaluation of the outcomes of the law at every specified period of time, for which consultation with stakeholders shall be conducted’, so as to develop all laws to be appropriate for the changing contexts.

5. We are certain that these principles can answer very well the question what parliamentarians can do to support the pro-business regulatory environment. Indeed, in our case, it is the highest law of the country that requires us to support the same for the benefits of the people.

Honourable Delegates, Ladies and Gentlemen,

6. However, parliamentarians only make primary legislation that delegates power to relevant agencies and shape the structure of ensuing regulations. As NTMs involve highly technical knowledge and contain a lot of information, trade-related regulatory practices are usually prescribed in subordinate legislation which is the area Thai parliamentarians have maintained their reserved outlook.

7. Meanwhile, for the past 20 years, the Thai government has made a lot of significant progress towards the creation of the pro-business regulatory environment. Even before the promulgation of this Constitution, the government issued the Royal Decree on Review of Law in 2015, which requires the persons in charge and control of the execution to review the laws every 5 years and provide translation of these laws into the working language of ASEAN.

8. In accordance with ATIGA, the National Trade Repository, which provides trade-related regulations and NTMs for the public, has been available online since 2014. Also, the National Committee on Trade Facilitation under the Agreement on Trade Facilitation within the WTO framework, which comprises both the government and the business sectors, was established last year to serve as a coordinating platform between the two sectors.

Honourable Delegates, Ladies and Gentlemen,

9. Given this context, the Honourable Mr. Witawad and I have discussed and come to the conclusion that our check-and-balance role should not be to deal with scientific justifiability of NTMs directly because parliamentary officials lack such expertise. Neither should it be to urge the government to build up the pro-business regulatory environment because it has already been very active. Rather, what we can do to support it is to optimise our representativeness and engage in this area constructively.

10. In our opinion, parliamentarians may make this constructive engagement through 2 parliamentary channels. First is through interpellation. As representatives of the people, parliamentarians have a commitment to voice out concerns from all sectors, regardless of their economic capacity, and follow up the government's progress. Thailand has a wide-ranging business sector. On the one hand, we have a great number of SMEs. On the other hand, recent years have seen a growing number of Thai companies becoming multinational corporations. Through parliamentary questions, we can play a check-and-balance role to ensure that their voices are equally reflected in the government's policy-making and implementation.

11. The other channel is through the work of relevant committees. The Thai parliament often studies and makes fact-finding reports on important issues or policy problems. During the process, relevant agencies are invited to provide the committees with necessary information, and many times, it is found that problems in policy implementation emerge because responsible agencies are working in silos. Since NTMs on one product can involve several agencies as well, fact-finding work on the problems, should there be any, may help improve efficiency of the government's action to bring about the pro-business regulatory environment.

Honourable Delegates, Ladies and Gentlemen,

12. These are the reflections in response to the discussion topic from the perspectives of Thai parliamentarians.

Thank you.

- แปลอย่างไม่เป็นทางการ -

“สิ่งที่สมาชิกรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถทำได้
เพื่อสนับสนุนสถานะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ”

รายงาน

โดย พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

ณ การเสวนา AIPA-ERIA

ห้อง Ruby โรงแรม Fairmont

กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ท่านผู้แทนผู้ทรงเกียรติ ท่านสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรีทุกท่านครับ

๑. กระผม พลเอกศุภกร สงวนชาติศรไกร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำหรับประเด็นการอภิปรายในวาระนี้ กระผมและท่านวิฑูรย์ บุญญสฤติย์ ได้พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทด้านนิติบัญญัติและการตรวจสอบถ่วงดุลของสมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนปวงชน จากมุมมองของสมาชิกรัฐสภาไทย

๒. ในภาพรวม การอภิปรายของพวกเราได้นำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า ในแง่ภารกิจด้านนิติบัญญัติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้วางรากฐานอันแข็งแกร่งสำหรับสมาชิกรัฐสภาไทยในการสร้างสถานะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ พวกเราจึงคิดว่า บทบาทที่เหล่าสมาชิกรัฐสภาพึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นผู้แทนปวงชนของตนคือบทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุล กระผมจะขอขยายความประเด็นที่กล่าวข้างต้นทั้งสองประเด็นไปโดยลำดับครับ

ท่านผู้แทนผู้ทรงเกียรติ ท่านสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรีทุกท่านครับ

๓. เริ่มจากบทบาทด้านนิติบัญญัติ พวกเรายินดีที่จะแบ่งปันกับที่ประชุมแห่งนี้ว่า รัฐธรรมนูญของไทยได้วางหลักการที่ชัดเจนอย่างยิ่งสำหรับให้บรรดาผู้บัญญัติกฎหมายยึดถือเมื่อมีการจัดทำร่างกฎหมาย มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมาย รวมทั้งระบบการออกใบอนุญาต เพียงเท่าที่จำเป็น และบทกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

๔. มาตราดังกล่าวของรัฐธรรมนูญยังระบุด้วยว่า ก่อนการใช้บังคับกฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการปรึกษาหารือกับผู้ได้รับผลกระทบและให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายอย่างถี่ถ้วนและเป็นระบบ ประการสำคัญที่สุด มาตรานี้ระบุว่า “เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย” เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้เหมาะสม กับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. พวกเรามั่นใจว่า หลักการข้างต้นนี้สามารถตอบคำถามที่ว่า สมาชิกรัฐสภาสามารถกระทำได้บ้างที่จะสนับสนุนสถานะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ ได้เป็นอย่างดี อันที่จริง ในกรณีของพวกเรา กฎหมายสูงสุดของประเทศได้กำหนดให้พวกเราสนับสนุนการกระทำดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของปวงชนอยู่แล้ว

ท่านผู้แทนผู้ทรงเกียรติ ท่านสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรีทุกท่านครับ

๖. อย่างไรก็ดี สมาชิกรัฐสภาบัญญัติแต่เฉพาะกฎหมายแม่บทซึ่งให้อำนาจต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและวางโครงสร้างของกฎระเบียบข้อบังคับที่ตามมาเท่านั้น เนื่องจากมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้เฉพาะทางและมีรายละเอียดปลีกย่อยจำนวนมาก ข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าโดยปกติแล้วจะได้รับการกำหนดอยู่ในกฎหมายระดับรอง อันเป็นส่วนซึ่งสมาชิกรัฐสภาไทยมักจะสงวนท่าทีในการแสดงความคิดเห็น

๗. ขณะเดียวกัน ในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลไทยมีความคืบหน้าในการสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ แม้แต่ก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน รัฐบาลก็ได้ตราพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายต่าง ๆ ทบทวนกฎหมายทุก ๕ ปี และจัดทำคำแปลกฎหมายเหล่านั้นเป็นภาษาทางการของอาเซียน

๘. ภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน คลังข้อมูลทางการค้าแห่งชาติ ซึ่งรวบรวมข้อมูลด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการค้าและมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีเพื่อสาธารณชน ได้รับการจัดตั้งขึ้นและสามารถเข้าถึงได้ทางออนไลน์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นอกจากนี้ คณะกรรมการว่าด้วยความสะดวกทางการค้าแห่งชาติ ภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยความสะดวกทางการค้าแห่งชาติในกรอบองค์การการค้าโลก ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทั้งภาครัฐและเอกชน ก็ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปีที่แล้ว เพื่อเป็นเวทีในการประสานงานระหว่างทั้งสองภาคส่วน

ท่านผู้แทนผู้ทรงเกียรติ ท่านสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรีทุกท่านครับ

๙. ภายใต้บริบทข้างต้นนี้ ท่านวิทวัสและคณะได้อภิปรายและมีข้อสรุปว่า บทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุลของเราไม่ควรเป็นการเข้าไปดำเนินการเกี่ยวกับความสมเหตุสมผลทางวิทยาศาสตร์ของมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีโดยตรง เพราะบุคลากรในวงงานรัฐสภาขาดความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว ทั้งยังไม่ควรเป็นการกระตุ้นให้รัฐบาลสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ เพราะรัฐบาลเองก็มีความตื่นตัวในด้านนี้อยู่แล้ว หากแต่บทบาทของพวกเราควรเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นผู้แทนปวงชนและเข้าไปเกี่ยวข้องกับภารกิจนี้อย่างสร้างสรรค์

๑๐. ในความเห็นของพวกเรา สมาชิกรัฐสภาสามารถแสดงบทบาทอย่างสร้างสรรค์เช่นนี้ได้ผ่าน ๒ ช่องทางช่องทางแรกคือผ่านทาง การตั้งกระทู้ถาม ในฐานะผู้แทนปวงชน สมาชิกรัฐสภามีพันธกรณีในการสะท้อนความเห็นของทุกภาคส่วน ไม่ว่าภาคส่วนเหล่านั้นจะมีความสามารถทางเศรษฐกิจมากเพียงใด และติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของภาครัฐบาล ประเทศไทยมีภาคธุรกิจที่หลากหลาย ในด้านหนึ่ง เรามีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมาก แต่อีกด้านหนึ่ง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เราได้เห็นการเพิ่มขึ้นอย่างมากของผู้ประกอบการภาคธุรกิจไทยที่ได้กลายเป็นบริษัทข้ามชาติ โดยวิธีการตั้งกระทู้ถามทางสภานี้ เราสามารถแสดงบทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อย้ำประกันว่าเสียงของภาคธุรกิจทั้งหมดจะได้รับการสะท้อนเข้าสู่กระบวนการจัดทำและปฏิบัติตามนโยบายของภาครัฐบาลอย่างเท่าเทียมกัน

๑๑. อีกช่องทางหนึ่งคือผ่านงานของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลไทยมักจะศึกษาและจัดทำรายงานผลการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นสำคัญหรือปัญหาเชิงนโยบายต่าง ๆ ในกระบวนการนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับเชิญมาให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่คณะกรรมการ และบ่อยครั้ง มักพบว่าปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุมาจากการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างทำงานในส่วนของตนโดยไม่ประสานงานกัน เนื่องจากมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีต่อสินค้าหนึ่ง ๆ อาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานเช่นกัน งานด้าน

การค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น หากมีแล้วไซ้ร้ ก็ยอมอาจช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการของฝ่ายรัฐบาลในการนำมาซึ่งสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ

ท่านผู้แทนผู้ทรงเกียรติ ท่านสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรีทุกท่านครับ

๑๒. ทั้งหมดนี้คือข้อคิดเห็นต่อประเด็นการอภิปรายในวาระนี้จากมุมมองของสมาชิกรัฐสภาไทย

ขอบคุณครับ
